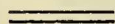

Een zeer groot hulpmiddel zijn de zeer talrijke schets-teekeningen in den 2en band; zij dwingen wel respect af voor het groote werk, dat de schrijver verricht heeft.

Summa summarum maakt het boek een uitstekenden indruk, en als „practisch” werk zal het naast het op dezelfde leest geschoeide boek van KUHNT ook door de meergevorderde Nederlandsche coleopterologen vaak met succes geraadpleegd kunnen worden; voor de Britsche collega's zal het, naast het voortreffelijke uitgebreide werk van FOWLER, een welkom nieuw hulpmiddel zijn. De technische uitvoering is uitstekend.

Hilversum, Juni 1932.

A. RECLAIRE.

Eene Hommelplant bij uitnemendheid.

Dat sommige bloembezoekende insecten eene sterke voorliefde hebben voor bepaalde planten, is een algemeen bekend feit. Vooral geldt dit voor de bijen, waarvan sommige soorten slechts bepaalde bloemen, en geene andere, bezoeken. Zeer exclusief is b.v. *Macropis labiata* (F.), een bijtje, dat uitsluitend op *Lysimachia vulgaris* L., Wederik, is aan te treffen. Zoo zijn er echter heel wat; als men de moeite neemt, om het standaardwerk van SCHMIEDEKNECHT, „Die Hymenopteren Nord- und Mitteleuropas”, eens door te bladeren, zal men versteld staan, bij hoeveel bijensoorten de plant, of de enkele planten, genoemd worden, waarop deze dieren worden, of althans zijn aangetroffen. Niet weinige Entomologen hebben derhalve, zeer terecht, de gewoonte aangenomen, op de oorsprongsetiquetten niet alleen vindplaats en datum te vermelden, maar ook den naam van de plant, waarop het ex. der bijensoort (ev. honing zuigend, of stuifmeel verzamelend) is aangetroffen.

Men kan deze quaestie van „voorliefde” echter ook nog van een ander oogpunt uit bezien. Men kan namelijk de vraag stellen, of er ook bepaalde planten zijn aan te wijzen, waarvoor b.v. een geheel bijengeslacht eene groote voorliefde blijkt te bezitten. Dit heeft dan verder nog de praktische beteekenis, dat men, of door groeiplaatsen van die

plant op te zoeken, òf door de bewuste plant in eigen omgeving aan te planten, in de gelegenheid komt, het bewuste bijengeslacht te bestudeeren, en ev. in aantal te verzamelen.

Daar ik hier op „Schovenhorst” een zeer sprekend voorbeeld daarvan bezit, wilde ik hierop gaarne eens de aandacht vestigen.

Labiaten, Lipbloemigen, zijn nogal geliefd bij onze Hommels en Koekoekshommels. Eéne soort daarvan zal echter wel de kroon spannen, en dat is eene *Betonica*-soort. Toevallig, ik weet niet eens meer hoe, ben ik daarvan eene pol machtig geworden, vermoedelijk uit de een of andere kweekerij, doch in elk geval al verscheidene jaren geleden. Het trok al spoedig mijne aandacht, dat de bloemen van deze plant zich in een bijzonder druk hommelse bezoek mochten verheugen, weshalve ik de pol allengs een paar maal scheurde en op eene zeer zonnige standplaats uitzette. Daar staan nu een vijftal reuzepollen bijeen en ik kan in gemoede verklaren, dat ik nooit zooveel hommels en koekoekshommels bij elkaar gezien heb, als een paar maanden achtereen (de plant bloeit zeer lang) op deze pollen te vinden zijn. Men zou er in zoo'n tijdperk duizenden kunnen verzamelen! Vooral de *Psithyrus*-mannetjes zijn buitengewoon talrijk. Doch ook de nieuwe wijfjes van *Bombus* en *Psithyrus* ziet men er nog al eens.

Aan hen, die zich voor deze fraaie en belangwekkende dieren interesseeren, kan ik ten zeerste aanraden, de bewuste *Betonica*-soort aan te planten. Haar naam vond ik in de *Prijscourant* van „Moerheim”, 1932, p. 123. Zij luidt: *Stachys* (*Betonica*) *grandiflora* *superba*.

Schovenhorst, Juli 1932.

J. TH. OUDEMANS.

Legaat wijlen Jhr. Dr. Ed. Everts voor de bibliotheek.

Door ons overleden eerelid Dr. EVERTS was bij testamentaire beschikking aan onze bibliotheek datgene nagelaten, wat aan de bibliotheek ontbrak.